

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА
ДАННИТЕ

Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението за Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 881/2002 за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осам бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните

(2009/С 276/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 286 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, и по-специално член 41 от него,

като взе предвид искането за становище в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, изпратено на ЕНОЗД на 22 април 2009 г.,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 22 април 2009 г. Комисията прие предложение за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 881/2002 за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осам бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните (по-нататък „предложението“). В същия ден, в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, Комисията изпрати предложението на ЕНОЗД за становище. ЕНОЗД припомня, че

на 9 март 2009 г. предостави неофициални бележки относно проект за предложение, и отбелязва, че тези бележки са взети под внимание в предложението.

2. ЕНОЗД приветства факта, че се търси становището му и че това е упоменато в преамбюла на предложението, подобно на редица други законодателни текстове, по които е било поискано становището на ЕНОЗД в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.
3. Предложението изменя Регламент (ЕО) № 881/2002, един от инструментите на Общността, приети с цел борба с тероризма чрез прилагане на ограничителни мерки, и по-конкретно замразяване на активи, спрямо физически и юридически лица, заподозрени във връзки с терористични организации. По-конкретно предложението е опит да са отчетат неотдавнашните решения в съдебната практика на Съда и по-специално делото *Kadi* ⁽¹⁾ чрез установяването на „процедура, в която се зачитат основните права, които ще бъдат следвани по отношение на лица и образувания, новорегистрирани от ООН“ (точка 4 от обяснителния меморандум).

II. ПРАВНА РАМКА

4. Въпреки че в решенията си Съдът се съсредоточи конкретно върху спазването на основното право на защита и по-специално върху правото на изслушване, съдебната практика в тази област има по-широки последици и може да се обобщи, както следва: стандартите на ЕС за защита на основните права следва да се спазват независимо дали ограничителните мерки се приемат на европейско равнище или се налагат от международни организации като ООН ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Съд на Европейските общности, 3 септември 2008 г., *Kadi и Al Barakaat International Foundation* срещу Съвета, C-402/05 P и C-415/05 P, непубликувано.

⁽²⁾ *Kadi*, цитирано по-горе в бележка 1, вж. по-специално параграф 285.

5. Основните права на ЕС включват и правото на защита на личните данни, което беше признато от Съда като един от принципите, произтичащи от член 6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, и беше допълнително потвърдено с член 8 от Хартата на основните права на ЕС.
6. В този смисъл ЕНОЗД приветства не само скорошната практика на Съда, но и намерението на Комисията да я вземе под внимание чрез укрепване на процедурата за включване в списък и чрез изрично отчитане на правото на защита на личните данни. Всъщност, като признава напълно целта да се води борба с тероризма чрез обработката и обмена на лични данни, ЕНОЗД същевременно твърдо вярва, че защитата на личните данни е определящ фактор за гарантирането на законността и ефикасността на ограничителните мерки, предприети от Комисията. Тези мерки се основават на обработката на лични данни, която сама по себе си — независимо от замразяването на активи — трябва да се подчинява на правилата и гаранциите за защита на данните. Ето защо е изключително важно да се внесе яснота и правна сигурност относно приложимите правила за обработка на лични данни на включени в списъците физически лица, както се посочва в точка 8 от обяснителния меморандум.
7. Това е още по-важно с оглед на влизането в сила на Договора от Лисабон, който не само ще придаде обвързващ характер на Хартата на основните права на ЕС, но и ще установи, в член 16 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 39 от Договора за Европейския съюз, необходимостта от правила и гаранции за защита на данните във всички области на дейност на Европейския съюз. Освен това Съдът ще има пълна компетентност, дори в областта на Общата външна политика и политика на сигурност, да преценява законността — и в частност спазването на основните права — на решения, предвиждащи ограничителни мерки спрямо физически или юридически лица (член 275 от Договора за функционирането на Европейския съюз).

III. АНАЛИЗ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

III.1. Приложимо законодателство и принципи за защита на данните

8. ЕНОЗД приветства позоваването в преамбюла на необходимостта от прилагане на регламента в съответствие с основното право на защита на личните данни (съображение 10), както и на необходимостта от подходящи конкретни защитни мерки при обработването от Комисията на данни, свързани с престъпления, извършени от включени в списъците физически лица, и с наказателни присъди или мерки за сигурност по отношение на такива лица.
9. Освен това ЕНОЗД приветства факта, че в съображение 12 от предложението изрично се отчита приложимостта на правилата за защита на данните, и по-конкретно на Регламент (ЕО) № 45/2001 спрямо обработката на лични данни в тази област. Всъщност, член 3 от Регламент (ЕО) № 45/2001 постановява, че регламентът „се прилага за обработката на данни от всички институции и органи на Общността дотолкова, доколкото тази обработка се

извършва при упражняване на дейности, които изцяло или частично попадат в обхвата на правото на Общността“. От тази гледна точка, дори ако Регламент (ЕО) № 881/2002 е свързан с Обща позиция 2002/402/ОВППС и с дейности на ООН в тази област, той се основава на Договора за създаване на Европейската общност.

10. Принципно ЕНОЗД би искал да подчертае, че Регламент (ЕО) № 45/2001 установява редица задължения за контрол-приращите органи, сред които качество на данните, законосъобразност на обработката, уведомяване, сигурност на обработката, както и права на субектите на данните, сред които достъп, коригиране, блокиране, заличаване, уведомяване на трети страни, средства за съдебна защита, които се прилагат, освен когато се установяват изключения и ограничения съгласно член 20. Във всеки случай тези ограничения върху основното право на защита на данните следва да бъдат в съответствие със строг тест за съразмерност, т.е. следва да бъдат сведени, както по същество, така и като прилагане във времето, до необходимото за защита на обществените интереси, съгласно потвърденото от съдебната практика на Съда, в това число в областта на ограничителните мерки. Това е още по-важно, тъй като тези права и задължения, наред с необходимостта от независим надзор на обработката на личните данни, съставляват сърцевината на основното право на защита на данните, както е изрично потвърдено в член 8 от Хартата на основните права на ЕС.
11. Освен това, като приветства факта, че предложението разглежда, косвено или изрично, някои от тези задължения и права, ЕНОЗД същевременно би желал да подчертае, че предложението не може да се тълкува като изключващо или ограничаващо приложимостта на тези задължения и права на субектите на данни, които не са упоменати в него.
12. В този контекст в следващите параграфи ЕНОЗД ще анализира разпоредбите на предложението в светлината на съответните принципи за защита на данните, като предоставя препоръки с цел подобряване и насоки за начина, по който да бъдат разгледани някои други въпроси, които понастоящем не са включени, но е вероятно да възникват при прилагането на принципите за защита на данните. В някои случаи може да е желателно да се предостави допълнителна информация относно прилагането на задълженията за защита на данните и правата в областта на ограничителните мерки.
13. Тези бележки отразяват единствено защитата на личните данни като определящ фактор за гарантиране на законността и ефикасността на ограничителните мерки, предприети от Комисията, и не разглеждат или оказват влияние върху други важни въпроси, които може да са свързани с включването в списъка при прилагането на други правила.

III.2. Членове 7а и 7в: уведомяване на засегнатите лица и отписване от списъка

14. Член 7а разглежда процедурите за включване и отписване от списъка на физически или юридически лица, а член 7в предвижда конкретна процедура, прилагаща се спрямо лица, включени в списъка преди 3 септември 2008 г.

15. ЕНОЗД приветства тези разпоредби доколкото те укрепват спазването на основните права, като предоставят на засегнатите лица средства да бъдат уведомени за причините за включване в списъците и възможност да изразят мнението си по въпроса. Освен това параграф 4 предвижда, че отписването от списъка на равнище ООН автоматично задейства отписване на равнище ЕС, което е в съответствие с принципа за защита на данните, че личните данни следва да се поддържат актуализирани, съгласно предвиденото в член 4, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕО) № 45/2001.
16. Същевременно ЕНОЗД изтъква, че тези разпоредби не изключват подобни задължения, произтичащи от Регламент (ЕО) № 45/2001, като например задължението за предоставяне на информация на субекта на данните съгласно член 11 и особено член 12, разглеждаща информация, която трябва да се предостави, когато данните не са били получени от субекта на данните, задължението съгласно член 14 за коригиране без забавяне на неточни или непълни лични данни и задължението съгласно член 17 за уведомяване относно коригирането или заличаването на лични данни, както в случая с отписването от списък, на трети страни, на които са били разкрити данни, освен ако това не се окаже невъзможно или не изисква несъразмерно усилие.
17. Разбира се, както беше вече посочено в точка 10, член 20 от Регламент (ЕО) № 45/2001 позволява да се направят необходими изключения и ограничения. Така например уведомяването на засегнатите лица трябва да бъде забавено доколкото, доколкото е необходимо, за да се запази „изненадващият ефект“ на решението за включване в списъка на това лице и за замразяване на активите му. В този смисъл ЕНОЗД препоръчва на законодателя да обмисли дали да поясни изрично в предложението изключенията от принципите за защита на данните, които може да са необходими, като например необходимостта от отлагане на уведомяването съгласно член 12 до вземането на предварителното решение.

III.3. Член 7г: право на субектите на данните на достъп, надзорни функции и средства за правна защита

18. В параграф 1 на предложението член 7г се постановява, че ако ООН или държава представи класифицирана информация, Комисията третира тази информация в съответствие с вътрешните разпоредби на Комисията относно сигурността (Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом⁽¹⁾) и, където е уместно, в съответствие със споразуменията относно сигурността на класифицираната информация, сключени между ЕС и държавата, представяща информацията. В параграф 2 се уточнява, че документи с ниво на класификация, съответстващо на „EU Top Secret“ („Свръхсекретно ЕС“), „EU Secret“ („Секретно ЕС“) или „EU Confidential“ („Поверително ЕС“), няма да бъдат представени без съгласието на първоизточника.
19. Този член повдига два въпроса, първият от които е свързан с въздействието на разпоредбата върху правото на субекта на данните на достъп до неговите лични данни, както е установено в член 13 от Регламент (ЕО) № 45/2001, а вторият — с възможността ЕНОЗД и Съдът да имат достъп до лични данни, съдържащи се в класифицирана информация, с цел ефективно изпълнение на съответните им функции.
- Право на субекта на данните на достъп до лични данни, съдържащи се в класифицирана информация*
20. Посочените правила относно сигурността, както и споразуменията между ЕС и държавата, представяща информацията, уреждат начина на достъп до класифицирана информация. Достъп до такава информация могат да получат само лица, които имат необходимост да знаят, което означава, че се нуждаят от достъп, за да изпълнят определена функция или задача⁽²⁾. Освен това по отношение на информацията с нивата на класификация, посочени в предложението член 7г, параграф 2, тези лица се нуждаят от разрешение за достъп.
21. Вътрешните правила на Комисията относно сигурността трябва да се разглеждат заедно с Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, Съвета и Комисията, който определя правото на лицата на достъп до информация на трите най-големи институции на ЕС. Член 9 от този регламент разглежда обработката на документи с чувствително естество и посочва трите посочени по-горе нива на класификация. В параграф 3 се определя, че чувствителни документи се предоставят, при условие че има съгласие на органа, който ги е издал, правило, което се съдържа и в предложението член 7г, параграф 2.
22. Вътрешните правила на Комисията относно сигурността са съгласувани с правото на публичен достъп до документи. Не такъв обаче е случаят при специфични права на достъп, като например правото на субектите на данните на достъп до техните лични данни въз основа на член 13 от Регламент (ЕО) № 45/2001. Вътрешните правила за сигурността не съдържат позоваване на правилата за защита на данните или на правата на субектите на данните като такива. Във вътрешните правила на Комисията относно сигурността не е разглеждан случаят, при който субект на данните иска достъп до лични данни, съдържащи се в класифициран документ. Същото важи за споразуменията с отделни държави относно сигурността на класифицираната информация.
23. Според член 13 от Регламент (ЕО) № 45/2001 в срок от три месеца след получаване на запитването субектът на данните има право безплатно, без ограничения и по всяко време да получи от контролиращия орган, *inter alia*, съобщение в разбираема форма за данните, които са в процес на обработка (вж. буква в)).

⁽¹⁾ Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията от 29 ноември 2001 г. за изменение на нейния вътрешен правилник (ОВ L 317, 3.12.2001 г., стр. 1).

⁽²⁾ Вж. част 19 от Решение 2001/844/ЕО, както и например член 4, параграф 7 от Споразумението между Европейския съюз и правителството на Съединените американски щати относно сигурността на класифицираната информация (ОВ L 115, 3.5.2007 г., стр. 30).

24. ЕНОЗД напълно осъзнава, че в контекста на ограничителни мерки срещу определени лица или образувания, които имат за цел предотвратяването на терористични престъпления, съществуват основателни причини да не се разкрива класифицирана (лична) информация на субект на данните. Това ограничение може да има своето основание в член 20 от Регламент (ЕО) № 45/2001, както беше вече посочено в точка 10. ЕНОЗД обаче желае да насочи вниманието към изискването за *необходност*, което се съдържа в този член, и към процедурата, предвидена в параграфи 3 и 4 от член 20 от Регламент (ЕО) № 45/2001.
25. Член 20 изисква ограниченията върху посочените разпоредби да съставляват *необходима* мярка за защита на някоя от упоменатите цели. Тъй като вътрешните правила на Комисията относно сигурността, както и споразуменията с отделни държави, не разглеждат въпроса за достъпа на субекта на данните, а предложеният член 7г, параграф 2 съдържа безусловно задължение за получаване на съгласието на първоизточника, преди класифицирани документи да бъдат предоставени, няма гаранции, че ограничение на правото на достъп се прилага само при необходимост. Разпоредбата не съдържа никакви съществени критерии и оставя преценката изцяло на първоизточника на информацията, което включва страни, които не се подчиняват на законодателството на ЕС и на европейските стандарти за защита на основните права.
26. Параграфи 3 и 4 от член 20 съдържат правила относно прилагането на ограничение. Съгласно параграф 3 съответната институция следва да уведоми субекта на данните за главните причини, на които се основава ограничението, както и за неговото право да се обърне към ЕНОЗД. Параграф 4 съдържа допълнително правило, което се отнася конкретно до ограничение върху правото на достъп. То постановява, че при разследване на жалба въз основа на предишния параграф ЕНОЗД уведомява субекта на данните единствено дали данните са били обработени правилно и ако не е така, дали са направени необходимите корекции⁽¹⁾. Сегашното предложение за изменение на Регламент (ЕО) № 881/2002 следва да гарантира спазването на тези правила. Този аспект е тясно свързан с втория въпрос, който повдига предложеният член 7г.

Достъп на ЕНОЗД до класифицирана информация

27. Съдържащото се в член 7г, параграф 2 условие, че класифицирана информация се предоставя само със съгласието на първоизточника, би могло също да окаже въздействие върху независимия надзор на ЕНОЗД. Приложимостта на Регламент (ЕО) № 45/2001 предполага, че обработката на лични данни може да се подчинява на средствата за правна защита, установени в член 32, и на изпълнителните правомощия на ЕНОЗД, установени в член 47. По-конкретно последният член предоставя на ЕНОЗД правомощието да получи от контролиращия орган или от институцията или орган на Общността достъп до всички лични данни и до цялата информация, необходима за неговите разследвания (вж. член 47, параграф 2, буква б)

⁽¹⁾ Предоставянето на посочената в член 20, параграфи 3 и 4 информация може да се отлага за такъв период от време, през който информацията би лишила от ефект наложеното ограничение, вж. член 20, параграф 5.

от Регламент (ЕО) № 45/2001). В контекста на сегашното предложение е възможно ЕНОЗД да използва това правомощие, за да изпълни задачата си по член 20, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 45/2001. Според настоящата формулировка на член 7г обаче ефективното упражняване на това правомощие ще зависи изцяло от преценката на първоизточника на информацията.

28. Следователно текстът на член 7г в сегашния му вид би бил в разрез с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001. Във връзка с това ЕНОЗД би искал да подчертае, че член 20 от Регламент (ЕО) № 45/2001 не предвижда ограничение върху задълженията и правомощията на ЕНОЗД, съдържащи се в членове 46 и 47.
29. Освен наличните средства за съдебна защита пред независимите органи за защита на данните, законодателството в областта на защитата на данните установява правото на съдебна защита в съд (вж. член 22 от Директива 95/46/ЕО и член 32 от Регламент (ЕО) № 45/2001). Във връзка с това ЕНОЗД иска да насочи вниманието към факта, че настоящата формулировка на член 7г, параграф 2 също би могла да повлияе върху ефективността на този съдебен контрол, като накърнява способността на Съда на Европейските общности да прецени дали е постигнато справедливо равновесие между необходимостта от борба с международния тероризъм и защитата на основните права. Както се посочва в решението на Първоинстанционния съд от 4 декември 2008 г., за да направи това, Съдът може да се нуждае от достъп до класифицирана информация⁽²⁾.

Предлагани изменения

30. Предвид казаното дотук, ЕНОЗД призовава законодателя да измени член 7г по начин, който да гарантира, че 1) изискването за *необходност* в член 20 от Регламент (ЕО) № 45/2001 ще бъде изпълнено, ако Комисията откаже на субект на данните достъп до неговата лична информация, съдържаща се в класифицирани документи, 2) спазването на правилата, изложени в член 20, параграфи 3 и 4, е гарантирано, и 3) правомощията на ЕНОЗД, посочени в член 47, са напълно спазени.
31. Първа стъпка към постигането на тази цел би било ограничаването на обхвата на член 7г, параграф 2 чрез замяна на думата „предоставени“ с „публично оповестени“. Такава промяна би била и последователна в правно отношение, тъй като, както беше пояснено по-горе, разпоредбата е взета от член 9, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, който разглежда само публичния достъп до документи. Предлаганото изменение би решило разглежданите по-горе проблеми: ограничението върху правото на достъп за субектите на данните повече няма да зависи изцяло от преценката на предоставящата страна и освен това възможността ЕНОЗД и Съдът на Европейските общности да имат достъп до такава информация с цел изпълнение на съответните им функции няма да бъде ограничена.

⁽²⁾ Първоинстанционен съд, 4 декември 2008 г., РМОИ срещу Съвета, Т-284/08, непубликувано, вж. по-специално параграфи 74—76.

32. Същевременно, докато във вътрешните правила на Комисията и в споразуменията относно сигурността на информацията не бъде застъпен въпросът за достъпа на субекта на данните и не се гарантира изпълнение на изискването за *необходимост* по член 20 от Регламент (ЕО) № 45/2001, проблемът остава. Докато ЕНОЗД (и Съдът на Европейските общности) могат да получат достъп въз основа на принципа „необходимост да се знае“ и след разрешение за достъп на лицата, които всъщност се занимават с информацията, съмнително е дали това е възможно и за субекта на данните. Ето защо ЕНОЗД призовава Комисията да гарантира, че върху правото на достъп до лична информация в класифицирани документи се налагат ограничения, само когато това е необходимо.

III.4. Член 7д: правни основания за обработка, категории обработвани данни, назначаване на контролиращ орган

33. Член 7д съдържа доста подробно определение както на функциите на Комисията във връзка с обработката на лични данни (параграф 1), така и на личните данни, които ще бъдат обработвани (параграфи 2—4). В параграф 5 от този член отдел на Комисията е определен като контролиращ орган по смисъла на член 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 45/2001.

34. ЕНОЗД приветства параграф 1 от член 7д дотолкова, доколкото той има за цел да предложи правно основание за обработката на лични данни съгласно член 5 от Регламент (ЕО) № 45/2001. Всъщност, всички дейности по обработката на лични данни следва да почиват на едно от изброените в този член правни основания. В този смисъл ЕНОЗД отчита, че букви а): „необходима за изпълнението на задача, която в интерес на обществото (...)“; и б): „необходима за съобразяване със законно задължение, което се прилага спрямо контролиращия орган“, може да бъдат особено полезни в контекста на ограничителни мерки.

35. Същевременно ЕНОЗД припомня, че съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 45/2001 личните данни следва да бъдат „достатъчни, уместни и не повече от необходимото предвид целите, за които се събират (...)“ и че във връзка с това Комисията следва да гарантира, че събраните лични данни са необходими за налагането на ограничителните мерки, предвидени в проекта за регламент.

36. В този смисъл ЕНОЗД препоръчва член 7д, параграф 1 да се измени, както следва: „Комисията обработва личните данни, необходими, за да изпълнява своите задачи съгласно този регламент“.

37. Освен това внимателно следва да се проверява уместността на категориите данни, използвани във връзка с ограничителните мерки, включително елементи като общи идентификатори (т.е. номера на финансово пълномощие и социална осигуровка) и „длъжност или професия“, както по принцип, така и във всеки отделен случай, особено предвид възможността тези „късове“ информация да включват специални категории данни и да се нуждаят от специфични защитни мерки.

38. В този контекст ЕНОЗД приветства установения в параграф 3 принцип, съгласно който фамилията и собствените имена на родителите на физическото лице могат да бъдат включени в списъка, когато са необходими в конкретен случай, единствено с цел да се докаже самоличността на въпросното физическо лице. Тази разпоредба отразява доста добре принципа за ограничаване в рамките на целта, който следва да бъде адекватно уточнен и прилаган по отношение на целия член. Ето защо ЕНОЗД препоръчва изричното прилагане на този принцип спрямо всички категории данни, като член 7д, параграф 2 се измени, както следва: „Приложение I включва само информацията, необходима за удостоверяване на самоличността на физическите лица, които фигурират в списъка, и във всеки случай не повече от следната информация“.

39. Освен това ЕНОЗД приветства параграф 4, в който се установява, че специфични категории лични данни като престъпления, наказателни присъди или мерки за сигурност могат да се обработват само в конкретни случаи, подлежат на подходящи специфични гаранции и не се обявяват публично, нито се обменят.

40. По отношение на параграф 5 ЕНОЗД приема, че определянето на контролиращ орган в приложение II от Регламент (ЕО) № 881/2002 ще повиши видимостта на контролиращия орган и ролята му на „точка за контакт“, като така се улесни упражняването на правата на субекта на данните по Регламент (ЕО) № 45/2001. Същевременно ЕНОЗД припомня и необходимостта да се гарантира, че контролиращият орган е в състояние да осигури ефективно не само упражняването на правата на субектите на данните, но и спазването на всички останали задължения, произтичащи от Регламент (ЕО) № 45/2001. В този смисъл Комисията може да обмисли внасянето на яснота в тази точка от предложението, като например изрично упомене в параграф 5 необходимостта контролиращият орган да гарантира спазването на задължения, произтичащи от Регламент (ЕО) № 45/2001.

III.5. Предаване на лични данни на трети държави и международни организации

41. Важен въпрос, който не е изрично разгледан в предложението, но се подразбира в процедурата за включване в списък, е до каква степен лични данни, обработвани от институции на Общността, могат да се обменят с ООН и/или трети държави и при какви условия.

42. В това отношение ЕНОЗД би искал да обърне внимание на член 9 от Регламент (ЕО) № 45/2001, който установява условията за предаване на лични данни на получатели, различни от органите на Общността, които не попадат в обхвата на Директива 95/46/ЕО. Съществува широк диапазон от решения — от съгласието на субекта на данните (параграф 6, буква а) и упражняването на правни искове (параграф 6, буква г), които биха могли да бъдат полезни, ако информацията е била предоставена от включеното в списъка лице с цел преразглеждане на включването

в списъка — до съществуването в рамките на ООН на механизми, които да гарантират адекватна защита на лични данни, предадени от ЕС.

43. ЕНОЗД припомня, че предвижданите различни дейности за обработка следва да бъдат съобразени с тази система, за да се осигури адекватна защита на личните данни, обменяни с трети държави и международни организации, и че може да бъдат необходими съответни уточнения в предложението, както и договорености с ООН.

III.6. Други въпроси: отговорност, предварителна проверка, консултация с ЕНОЗД

44. Член 6 от предложението изключва, освен в случай на небрежност, отговорност за физическите и юридическите лица, които прилагат ограничителните мерки. Във връзка с това ЕНОЗД би искал да поясни, че този член няма да се смята за изключващ извъндоговорна отговорност, по смисъла на член 32, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и член 23 от Директива 95/46/ЕО, за обработка на лични данни в нарушение на приложимото законодателство за защита на данните. В този смисъл ограничителните мерки се основават на обработка и публикуване на лични данни, което в случай на незаконосъобразност може само по себе си, независимо от предприетите ограничителни мерки, да доведе до причиняване на нематериални вреди, като вече беше прието от Съда ⁽¹⁾.
45. Следва да се отбележи, че може да е необходима предварителна проверка от ЕНОЗД, съгласно член 27 от Регламент (ЕО) № 45/2001, доколкото, доколкото в предложението се установяват операции за обработка, свързани със специални категории данни (подозрения за престъпления, наказателни присъди или мерки за сигурност) и с цел лишаване на лица от пълноценно упражняване на правото на собственост.
46. Съгласно член 28 от Регламент (ЕО) № 45/2001 ЕНОЗД очаква да бъде търсено становището му относно законодателни предложения и административни мерки, свързани с обработката на лични данни, които могат да бъдат приети в областта на ограничителните мерки спрямо лица, заподозрени в терористична дейност.
47. ЕНОЗД приветства намерението в предложението на Комисията да бъде отразена неотдавнашната съдебна практика на Съда чрез укрепване на процедурата за включване в списък и чрез изрично отчитане на правото на защита на личните данни, което е определящ фактор за гарантиране на законността и ефикасността на ограничителните мерки, предприети от Комисията.
48. ЕНОЗД приветства упоменаването в преамбюла на необходимостта регламентът да се прилага в съответствие с основното право на защита на личните данни, както и факта, че в съображение 12 от предложението изрично се отчита приложимостта на правилата за защита на данните и по-конкретно на Регламент (ЕО) № 45/2001 по отношение на обработката на лични данни в тази област.
49. Принципно ЕНОЗД би искал за изтъкне, че Регламент (ЕО) № 45/2001 установява редица задължения за контролиращите органи и права на субектите на данните, които се прилагат, дори когато не са изрично упоменати в предложението. В някои случаи обаче може да е желателно да се предостави допълнителна информация относно прилагането — и евентуални изключения и ограничения — на задълженията за защита на данните и правата в областта на ограничителните мерки.
50. ЕНОЗД приветства членове 7а и 7в доколко, доколкото те укрепват спазването на основните права, като предоставят на засегнатите лица средства да бъдат уведомени за причините за включване в списъка. ЕНОЗД обаче изтъква, че тези разпоредби не изключват подобни задължения, произтичащи от Регламент (ЕО) № 45/2001. От тази гледна точка ЕНОЗД препоръчва на законодателя да обмисли дали да поясни изрично в предложението изключенията от принципите за защита на данните, които може да са необходими, като например необходимостта от отлагане на уведомяването съгласно член 12 до вземането на предварителното решение.
51. Според ЕНОЗД, като посочва, че предоставянето на поверителни документи зависи от съгласието на първоизточника, член 7г може да повлияе върху правото на субекта на данните на достъп до личните му данни, както е установено в член 13 от Регламент (ЕО) № 45/2001, и върху възможността ЕНОЗД и Съдът да имат достъп до лични данни, съдържащи се в класифицирана информация, с цел ефективно изпълнение на съответните им функции. В този смисъл ЕНОЗД призовава законодателя да измени тази разпоредба, като по-конкретно замени думата „предоставени“ с „публично оповестени“.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

47. ЕНОЗД приветства намерението в предложението на Комисията да бъде отразена неотдавнашната съдебна практика на Съда чрез укрепване на процедурата за включване в списък и чрез изрично отчитане на правото на защита на личните данни, което е определящ фактор за гарантиране на законността и ефикасността на ограничителните мерки, предприети от Комисията.

⁽¹⁾ Първоинстанционен съд, 12 септември 2007 г., Kalliori Nikolau срещу Комисията, T-259/03, [2007] ECR II-99; Първоинстанционен съд, 8 юли 2008 г., Franchet и Вук срещу Комисията, T-48/05, непубликувано.

52. ЕНОЗД приветства 7д доколко, доколкото той има за цел да предложи правно основание за обработката на лични данни, съгласно член 5 от Регламент (ЕО) № 45/2001. ЕНОЗД обаче препоръчва някои изменения, за да се гарантира, че обработваните данни се използват за конкретни цели и са адекватни, както и че ролята на контролиращия орган е в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.

53. ЕНОЗД припомня, че евентуалното предаване на трети държави и на международни организации следва да бъде в съответствие с член 9 от Регламент (ЕО) № 45/2001, за да се гарантира подходяща защита на тези данни. В това отношение може да се необходими уточнения в предложението, както и договорености с ООН.
54. Освен това ЕНОЗД отбелязва, че в предложението не се разглежда отговорността, която може да възникне в случай на незаконна обработка и публикуване на лични данни; че може да е необходима предварителна проверка съгласно член 27 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и че ЕНОЗД

очаква да бъде търсено становището му относно бъдещи законодателни предложения и административни мерки в тази област.

Съставено в Брюксел на 28 юли 2009 година.

Peter HUSTINX

Европейски надзорен орган по защита на данните